

Hela livet!

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR RIMFORSA FÖRSAMLING

RIMFORSA FÖRSAMLING

Rimforsa församling ligger i det vackra Kinda bygden i södra delen av Östergötland. Runt Rimforsa finns ett rikt jordbrukslandskap, skog, skogsklädda berg och många sjöar av vilka Järnlunden och Åsunden med Kinda kanal kanske är mest kända. Väg 34 går tvärs genom församlingen.

I den östra delen av församlingen, på landsbygden, ligger fem kyrkor, varav en, gamla Hägerstad kyrka, är en återuppbyggd, ouppvärmd f.d. kyrkoruin som används främst på sommaren. Tätorten Rimforsa hörde tidigare till Tjärstad församling, men alltsedan 2010 är f.d. församlingarna Tjärstad, Kättilstad, Hägerstad och Oppeby en och samma församling. De gamla församlingsnamnen lever kvar genom kyrkorna med samma namn. På den västra delen av församlingen finns villor, skog, bl.a. vår egen skog, och gårdar, men inga kyrkor eller andra verksamhetslokaler. Församlingsgården i Rimforsa med Den gode herdens kapell är således den närmaste kyrk- och verksamhetslokalen för en betydande del av församlingen.

Centralort i Kinda kommun är Kisa, men Rimforsa har goda kommunikationer också till Linköping. Rimforsa står dock bra även på egna ben: i själva tätorten Rimforsa finns skola, barnomsorg, äldreomsorg, livsmedelsaffärer, restauranger, bank, bibliotek, biograf, idrottsanläggningar och ett stort utbud av fritidsaktiviteter. Dessutom finns det många gårdsförsäljare på landsbygden, försäljare både av livsmedel såväl som konst och hantverk.

VISION

Rimforsa församling vill erbjuda en öppen gemenskap. Vi vill visa omsorg och skapa trygga mötesplatser. Hos oss ska du känna sinnesro och finna att din tro kan fördjupas. Det är också våra fem ledord: Öppen gemenskap, omsorg, trygghet, sinnesro och fördjupad tro. Vår vision, det som sammanfattar hela vårt program, är: *Hela livet!*

FOKUSOMRÅDEN

Vi kommer under kommande 4 år, så långt som församlingsinstruktionen sträcker sig, att fokusera på två områden: en *social sammanhållning* och att *växa och rusta*. Det första fokusområdet handlar om att se människan genom hela livet, alltså från barn till vuxen! Det handlar både om att skapa mötesplatser såväl som att möta människor där de är.

Det andra fokusområdet handlar om att rusta människor för livet och att låta dem växa. Det gör vi t.ex. genom att implementera ett pedagogiskt synsätt. Också det fokusområdet handlar om hela livet, alltså från barn till vuxen. Pedagogiken, vill vi, skall genomsyra allt vi gör.

De fem ledorden som presenterades i visionen, öppen gemenskap, omsorg, trygghet, sinnesro och fördjupad tro, formulerades när vi analyserade en grundläggande fråga som vi

har ställt till olika grupper och människor i olika åldrar¹. Den grundläggande frågan var: *Vad vill Gud med vår församling*. Vi, arbetsgruppen kring församlingsinstruktionen, samlade in svaren, analyserade dem och grupperade dem efter fem kategorier, som sedan blev våra ledord. Det är också ur dessa svar de två fokusområdena kunde utkristalliseras: Social sammanhållning och Växa och rusta².

Ledorden i relation till de två fokusområden vi valt ligger till grund för vårt, Rimforsa församlings, pastorala program. Det pastorala programmet kan ses som ett församlingens svar på Guds kallelse och vad Gud vill med vår församling – mer om det nedan.

NULÄGESBESKRIVNING

- Utifrån fokusområdet *Social sammanhållning*:

Det finns en stark längtan efter gemenskap i de svar som vi har fått från församlingsbor på frågan vad Gud vill med vår församling (se ovan). Men det finns också ett utbud av gemenskaper i Rimforsa, med ett hundratal föreningar både inom friluftsliv såväl som idrott. Dessa gemenskaper kan både vara konkurrenter, men också ge en möjlighet till samverkan för vårt samhälles bästa.

Rimforsa är ett relativt homogent samhälle med knappt 10 % som är födda i ett annat land. De kyrkliga gemenskaperna är påtagliga genom tre kristna församlingar: Svenska kyrkan, Equmeniakyrkan (= Missionskyrkan) samt Brokyrkan som består av en samverkan mellan Pingstkyrkan och Evangeliska frikyrkan (EFK). Det råder en god ekumenisk anda i bygden. Svenska kyrkans medlemmar uppgår till omkring 71,4 %, vilket är högt jämfört med rikssnittet, men en förminskning över tid. 2009 var siffran på 81 %.

Rimforsa har en relativt hög tillväxtpotential och folkmängden ökar stadigt något: + 37 personer per 2019-12-31. Födelseöverskottet är på + 11 personer och (inrikes) inflyttning + 17 jämfört med utflyttning. Också nybyggnationen vittnar om en växande ort som på sikt ställer nya krav på den sociala sammanhållningen inom kommunen.

- Utifrån fokusområdet *Växa och rusta*:

Det finns en längtan efter fördjupning i många av de svaren vi fått på frågan vad Gud vill med vår församling (se ovan). Församlingarna försöker att nå människor i olika åldrar för att rusta dem för livet.

¹ Istället för att bjuda in till en församlingsafton för församlingsbor, vilket man traditionellt har gjort, har vi gått ut till olika grupper, unga som gamla, inkl. ideella, förtroendevalda samt personal där vi har ställt frågan: "Vad vill Gud med vår församling". Svaren har sedan sorterats i olika kategorier som arbetsgruppen tyckte sig se i svarsmaterialet varpå rubrikerna "öppen gemenskap, omsorg, trygghet, sinnesro och fördjupad tro" formulerades.

² Se också Linköpings stifts strategidokument 2019 – 2022 där 8 olika fokusområden presenteras, varav Social sammanhållning och Växa och rusta är två.

Utmaningarna är den osynliga ensamheten samt ohälsa bland unga. Det finns en osynlig ensamhet i ett samhälle som är så homogent som Rimforsa, trots att det finns ett så stort utbud av såväl föreningsliv som kyrkliga gemenskaper. Av den totala befolkningen på 3 780 personer i Rimforsa bor 2 336 personer i tätorten vilket utgör 62 %. Ensamheten finns dock både på landsbygden såväl som i tätorten, men är svårdefinierad och svårupptäckt.

När det gäller ohälsa bland unga ser vi att 5 % av pojkarna och hela 42 % av flickorna uppger att de ofta är stressade. Flickorna upplever också oro/ångest i större utsträckning än pojkarna. När det gäller användningen av alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak ligger Kinda kommun som helhet under länssnittet i årskurs 8, men på samma eller högre nivå än länssnittet i årskurs 2 på gymnasiet³. Hur just Rimforsa ligger till inom kommunen är dock svårt att avgöra.

PASTORALT PROGRAM OCH STRATEGI

En församlings *grundläggande uppgift* är ”att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. *Syftet* är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift⁴. Vi vill inte begränsa vår uppgift till en särskild åldersgrupp, vår församling är alldeles för liten för det, utan hos oss gör det med *hela livet* i fokus.

Gudstjänst: vi ämnar att fira huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag i våra kyrkor och kapell, med nattvard minst varannan vecka. Vi kommer också att fira andakter och mässor på äldreboendet Västerliden⁵, ekumeniska mässor/gudstjänster hos Equmeniakyrkan och Bokyrkan samt, under sommaren, fira friluftsgudstjänster på olika håll inom församlingen.

Vi kommer vidare att undersöka hur vi använder våra kyrkor, både ur ett användarperspektiv såväl som ett geografiskt perspektiv. Vår största kyrka, Tjärstad kyrka, erbjuder möjligheter som de andra kyrkorna inte gör. Vår näst största, historiskt intressanta Kätilstad kyrka har en miljö som ingen annan av våra kyrkor har. De mindre Hägerstad och Oppeby kyrkor med sina välutrustade pentryn erbjuder möjligheter de två förstnämnda inte gör. Oppeby kyrka är för övrigt den kyrka som geografiskt ligger längst bort från Rimforsa tätort medan Den gode herdens kapell ligger mest centralt i församlingen och erbjuder modernare, flexibla möjligheter, men är begränsad genom sin storlek. Hur dessa kyrkor bäst kan användas utifrån sina förutsättningar, det är en fråga vi tar med oss in i framtiden⁶.

³ Underlag från Tobias Siverholm, samordnare social hållbarhet/fritidsledare Kinda kommun 2020-03-11 (ur ”Om mig”, en livsstilsundersökning för åk. 8 + 2 år gymnasiet).

⁴ Kyrkoordningen s. 15, *författarens kursivering*.

⁵ De veckoliga andakterna på Västerliden delas mellan Svenska kyrkan, Equmeniakyrkan och Bokyrkan. Sista gången per månad firas mässa med nattvard av den av församlingarna som just då är där.

⁶ Gamla Hägerstad kyrka fungerar främst som Vägkyrka och sommarkyrka, då den är ouppvärmad, och kyrkan är relativt populär för förrättningar. Även konserter ges i gamla Hägerstad kyrka.

Vi vill att gudstjänstlivet i vår församling kännetecknas av relevans och delaktighet. Vi vill knyta ihop gudstjänst och vardagsliv. Vi har sett att musik är en nyckel, men vi vill också tänka pedagogiskt. Vi vill att de tre grundrelationerna, mötet med Gud, mötet mellan människa och människa och mötet med sig själv, skall uttalas tydligt i vår gudstjänst.

När vi firar gudstjänst i våra kyrkor förstår vi att det finns de som tycker att det är för "svårt". Vi vill å andra sidan inte att de som är kyrkvana skall känna att det inte längre är deras mässa/gudstjänst eller att gudstjänsten blir irrelevant. Det måste vidare finnas utrymme både för fördjupning såväl som sinnesro – vilket förvisso inte är varandras motsatser. Det måste dock finnas en fokus på gudstjänstens gemenskap snarare än dess ordning.

Vår strategi: under kommande perioden kommer vi att arbeta mer med vårt gudstjänstliv, bygga långsiktiga relationer och hitta fler former, alltså att gå från enhetlighet till mångfald. Ibland kommer huvudgudstjänsten att bytas ut, ibland kommer vi komplettera huvudgudstjänsten. Vi kommer dessutom fortsätta fira gudstjänster ekumeniskt. Vi kommer vidare att ha ett pedagogiskt förhållningssätt till vårt gudstjänstliv. Vidare önskar vi mer medverkan av barn och unga i våra gudstjänster samt se över möjligheten att ha söndagsskola.

Mål: Hitta kontinuitet och relationsbyggande i gudstjänstlivet.

Undervisning: Vi vill berätta om tro och liv i vår församling så att man lär för livet, så att tron och kunskapen fördjupas och så att det känns trovärdigt. Vi vill rusta människor genom "hjälp till självhjälp". Människor skall känna trygghet, men det kräver också någon form av livskunskap: känsla och kunskap ska stötta varandra.

Vår strategi: under kommande perioden ska vi implementera ett pedagogiskt synsätt och tänkande i våra verksamheter samt öka den pedagogiska medvetenheten hos personal och ideella. En viktig aspekt är relationen till skolan, till barn och ungdomar, men det pedagogiska synsättet skall inte vara begränsat till ålder. Vi vill lära för livet, hela livet! Här finns också en generationsöverskridande ansats.

Mål: att rusta människor genom "hjälp till självhjälp".

Diakoni: Varje människa är skapad till Guds avbild. Det märks i vår församling genom det vi gör. Det sker mycket ideellt arbete, ibland spontant, ofta "bakom kulisserna"; människor tar hand om varandra! Det är en sorts "vardagsdiakoni": man ger varandra tid. Människor möts med samma omsorg, oavsett vem det är. Som församling vill vi uppmuntra det och arbeta för en sådan social sammanhållning. Man kan också se det som att gå från att vara utförare till att vara möjliggörare.

Vi vill vara ögonöppnare, hjälpa människor att se det goda och verka för en tillvaro som är "good enough" (*God enough*), en tillvaro som är god nog (*Gud nog*).

Vår strategi: under kommande perioden ska vi tydligare och mer medvetet välkomna alla. Vi vill se alla och bekräfta alla som fullvärdiga medlemmar, oavsett de är det eller inte: alla ska inkluderas i vår församling. Vi ska medvetet förmedla en trygghet, en känsla av att ingen är ensam på djupet!

Mål: Förmedla en känsla av att hos oss är man välkommen som man är.

Mission: Vi tänker oss att Guds rike växer vidare genom att människor möts. Vi vill därför skapa mötesplatser, gärna över generationsgränser; det har vi funnit vara en nyckel hos oss. Vi har också sett att det vi gör verkligen betyder något för väldigt många. Vi vill därför inte bara skapa mötesplatser, utan också synas mer utåt, öka vår delaktighet i samhället.

Mycket gott arbete görs redan i församlingen och vi räcker ständigt frukterna av Guds rike till våra medmänniskor och till skapelsen, både lokalt och globalt, genom en rik ekumenik, goda verksamheter och meningsfulla gudstjänster.

Vår strategi: under kommande perioden ska vi öka vår synlighet, både rent fysiskt men också genom sociala medier, publikationer och på andra sätt. Vi kommer att möta människor av olika åldrar på många olika arenor. Våra möten kommer inte alltid vara verksamhet, utan det är själva mötet vi vill åt, själva synligheten.

Mål: Identifiera målgrupper vi inte når idag.

VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK

Vi erbjuder i nuläget ingen verksamhet eller gudstjänster på andra språk än svenska, men en viss kompetens finns vid behov i arbetslag och bland ideella⁷. Därtill finns utdrag att tillhandahålla på andra språk. I övrigt är vi hänvisade till att samverka med tolk och eller annan språkkompetens.

ANVÄNDNING OCH SPRIDNING AV FIN

Vi ser församlingsinstruktionen i tre led.

1. Det är ett tillsynsdokument, dvs. det är vår presentation av församlingen till stift, domkapitel och biskop.
2. Det är ett identitetsdokument. I församlingsinstruktionen presenterar vi Rimforsa församling och med grundtankar. I den ser man också något av vår teologi.
3. Det är ett styrdokument, dvs. den anger den riktning församlingen vill röra sig emot.

För att sprida församlingsinstruktionen så brett och behjälpligt som möjligt, kommer vi att skapa en så kallad "populärversion" av församlingsinstruktionen som kommer att delas ut till

⁷ I skrivande stund engelska, finska och tyska.

församlingsbor. Också ideella och anställda kommer att, förutom den större instruktionen, få en "populärversion" som ska innehålla det centrala och väsentliga av församlingsinstruktionen.

Det centrala torde vara visionen, de fokusområden vi valt samt något om det pastorala programmet. Med en kortfattad "populärversion" tror vi att församlingsbor bättre förstår församlingens ambition, men vi tror också att ideella och anställda lättare skall kunna relatera sina uppgifter till församlingens långsiktiga arbete. För de anställda kommer det dessutom bli lättare att tillämpa församlingsinstruktionen när man skapar sina verksamhetsplaner.

Visionen "Hela livet!" är dessutom viktig och redan spridd eftersom vårt församlingsblad heter så. Det är en redan förankrad term, som nu kommer att förankras ytterligare genom församlingsinstruktionen.